

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

**АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНІ
СИСТЕМИ**

програма та навчально-методичні матеріали до курсу

для студентів спеціальності 029

«Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Харків, ХДАК, 2018

УДК 004:021.63
ББК 32. 973.202+78
А 18

Друкується за рішенням ради факультету
соціальних комунікацій ХДАК
(протокол № 4 від 20.11.2017 р.)
Рекомендовано кафедрою інформаційної,
бібліотечної та архівної справи ХДАК
(протокол № 6 від 2.11.2017 р.)

Укладач

В. П. Жукова, канд. наук із соц. ком., доц. каф. інформаційної, бібліотечної та архівної
справи ХДАК

АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНІ СИСТЕМИ: програма та навч.-методич. матеріали до курсу для студентів спеціальн/ 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Харк. держ. акад. культури ; уклад. В. П. Жукова. — Харків., 2018. — 45 с.

Навчальний курс «Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи» (АІБС) призначений для підготовки бакалаврів зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Зміст курсу розкриває комплекс теоретичних, методологічних та практичних питань, склад функціональних, технологічних і програмно-технічних комплексів АІБС; визначає стан автоматизації бібліотек; розглядає питання впровадження комплексу заходів в роботу бібліотеки; принципи побудови АІБС; життєвий цикл АІБС т.

Для студентів, викладачів, аспірантів, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 004:021.63
ББК 32. 973.202+78
© Харківська державна академія культури, 2018
© Жукова В. П., 2018

I. Програма навчальної дисципліни «АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНІ СИСТЕМИ»

Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи (АІБС) – це комплекс програмних, технічних, інформаційних, лінгвістичних, організаційно-технологічних засобів та персоналу, призначених для збирання, обробки, зберігання, пошуку та надання даних в автоматизованому режимі для задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотеки.

Курс: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денне відділення	Заочне відділення
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 5 Загальна кількість годин: 150 Тижневих годин 3 сем.: 4; 4 сем. 3 год.	Шифр та назва напрямку: 0201 Культура Шифр та назва спеціальності: 029. «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	Обов'язкова Рік підготовки: 2 Семестр: 3,4 Лекції (теоретична підготовка): 24 год. Семінари: 30 год. Практичні: 65 год. Самостійна робота: 31 год. Вид контролю: залік (3 семестр), іспит (4 семестр)	Обов'язкова Рік підготовки: 2 Семестр: 3,4 Лекції (теоретична підготовка) – 8 год. Семінари – немає Практичні: – 14 год. Самостійна робота: 128 год. Вид контролю: залік (3 семестр), іспит (4 семестр)

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної й індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 119/31;
- для заочної форми навчання – 22/128.

Мета й завдання навчальної дисципліни

«Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи» – навчальна дисципліна, яка розкриває загальні напрями автоматизації бібліотек, теоретичні основи АІБС, їхній життєвий цикл та типологію, провідне значення програмного, технічного, інформаційного, ергономічного та лінгвістичного забезпечення АІБС, є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін і спрямована на оволодіння студентами знань щодо автоматизації і розробки та впровадження АІБС у бібліотеках.

Мета навчальної дисципліни – вивчення теоретичних та практичних основ, технологій розробки та впровадження автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем у бібліотеці.

Завдання навчальної дисципліни

- ♣ розкрити об'єкт та предмет АІБС;
- ♣ з'ясувати теоретичні основи АІБС;
- ♣ дослідити бібліотеку як об'єкт автоматизації;
- ♣ висвітлити сучасний стан автоматизації бібліотек;
- ♣ розглянути програмне забезпечення АІБС;

- ♣ отримати уявлення щодо технічного, інформаційного, ергономічного забезпечення АІБС;

- ♣ вивчити лінгвістичне забезпечення АІБС;

- ♣ висвітлити процес впровадження в бібліотеках зарубіжних АІБС;

- ♣ проаналізувати розробку та впровадження АІБС в Україні.

- ♣ набути професійних компетенцій щодо бібліографічного та аналітичного опису документів в електронному каталозі АІБС «Absotheqe», «Ірбіс», «Коһа», «УФД/Бібліотека».

Знати:

- ♣ об'єкт, предмет навчальної дисципліни «Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи»;

- ♣ теоретичні основи АІБС;

- ♣ нормативно-правові документи для впровадження АІБС;

- ♣ сучасні проблеми формування корпоративних систем на основі АІБС;

- ♣ принципи побудови АІБС;

- ♣ склад технічного інформаційного, ергономічного забезпечення АІБС;

- ♣ зміст лінгвістичного забезпечення АІБС;

- ♣ основні функціональні можливості зарубіжних АІБС:

- «Liber»;

- «Absotheqe»;

- «ALEPH»;

- «Коһа»;

- «Ірбіс»;

- «MARK - SQL»;

- «Руслан»;

- «Нева»;

- «Бібліотека»;

- ♣ основні функціональні можливості АІБС в Україні:

- «УФД/Бібліотека»;

- «UniLub».

Уміти:

- ♣ самостійно аналізувати стан автоматизації бібліотеки;

- ♣ вільно обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних питань автоматизації бібліотек та впровадження АІБС;

- ♣ визначати цілі та завдання автоматизації бібліотеки;

- ♣ окреслювати особливості впровадження АІБС в залежності від типології бібліотеки;

- ♣ визначати проблеми вибору АІБС;

- ♣ надавати загальну характеристику АІБС;

- ♣ окреслювати загальні функціональні та технологічні можливості АІБС;

- ♣ працювати з АІБС «УФД/ Бібліотека», «Absotheqe», «Коһа», «Ірбіс».

- ♣ створювати лінгвістичне забезпечення АІБС:

- рубрикатор,
- тезаурус,
- словник ключових слів,
- авторитетні бази даних;

♣ складати аналітичний і бібліографічний опис документу для електронного каталогу.

Мати навички щодо:

- ♣ обґрунтування власної думки про об'єкт та предмет АІБС;
- ♣ складання проекту автоматизації бібліотеки;
- ♣ аналізу функціональних та технологічних можливостей АІБС;
- ♣ створення лінгвістичного забезпечення АІБС:

- рубрикатора,
- тезауруса,
- словника ключових слів,
- авторитетних баз даних;

♣ складання бібліографічного опису документу для електронного каталогу;

♣ складання аналітичного опису документу в автоматизованому режимі;

♣ створення тематичного списку літератури в автоматизованому режимі;

♣ роботи з АІБС «УФД/ Бібліотека»

Підсумковий контроль засвоєння знань студентів здійснюється у формі заліку та іспиту. Передбачено рубіжні етапи контролю знань у формі усного опитування, перевірки конспектів, відповідей на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи, контрольної роботи, тестування.

**Тематичний план курсу
(денне відділення)**

№ п/п	Найменування розділів і тем	Кількість годин					форма контр.
		усього	лекц.	сем.	практ.	сам. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Розділ 1. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ							
1.	Бібліотека як об'єкт автоматизації	6	2	2		2	
2.	Теоретичні основи АІБС	10	2	4		4	
3	АІБС: вибір та впровадження в бібліотеках.	6	2	-	4	-	тестування
Розділ 2. ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АІБС							
4.	Види забезпечення АІБС	6	2	2		2	
5.	Лінгвістичне забезпечення АІБС	12	2	2	6	2	тестування
Розділ 3. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ АІБС							
6.	АІБС «ALERN» :загальна характеристика	6	2	2		2	
7.	АІБС «Absotheqe» :загальна характеристика	24	2	4	14	4	тестування
8.	АІБС «Ірбіс»:загальна характеристика. Інші російські АІБС.	27	2	6	13	6	залік
Розділ 4. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АІБС							
9.	АІБС «УФД/Бібліотека»:загальна характеристика.	20,5	2	2	14	2,5	
10.	АІБС «UNILIB» :загальна характеристика.	6	2	2		2	тестування
Розділ 5. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АІБС ВІДКРИТИМИ КОДАМИ							
11.	АІБС з відкритими кодам «CDS/ISIS» та «MARC».	6	2	2		2	
12.	АІБС«Кона»: загальна характеристика.	20,5	2	2	14	2,5	тестування
	Разом	150	24	30	65	31	іспит

Тематичний план курсу (заочне відділення)

№ п/п	Найменування розділів і тем	Кількість годин					
		усього	лекц.	сем.	практ.	сам. р.	форма контр.
1	2	3	4	5	6	7	8
Розділ 1. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ							
1.	Бібліотека як об'єкт автоматизації	19	1			18	
2.	Теоретичні основи АІБС	11,5	0,5			11	
3	АІБС: вибор та впровадження в бібліотеках.	10,5	0,5			10	
Розділ 2. ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АІБС							
4.	Види забезпечення АІБС	10,5	0,5			10	
5.	Лінгвістичне забезпечення АІБС	20	1		6	13	
Розділ 3. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ АІБС							
6.	АІБС «ALEPH»: загальна характеристика	10,5	0,5			10	
7.	АІБС «Absotheq»: загальна характеристика	20	1		2	17	
8.	АІБС «Ірбіс»: загальна характеристика. Інші російські АІБС.	20	1		2	17	залік
Розділ 4. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АІБС							
9.	АІБС «УФД/Бібліотека»: загальна характеристика.	16	1		2	13	
10.	АІБС «UNILIB»: загальна характеристика.	13,5	0,5			13	
Розділ 5. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АІБС ВІДКРИТИМИ КОДАМИ							
11.	АІБС з відкритими кодам «CDS/ISIS» та «MARC».	13,5	0,5			13	
12.	АІБС «Кона»: загальна характеристика.	16	1		2	13	
	Разом	150	8		14	128	іспн

ЗМІСТ КУРСУ

Предмет, структура та завдання курсу. Місце курсу в професійній підготовці студентів. Зв'язок із бібліотекознавчими курсами, інформатикою, іншими дисциплінами. Теоретична та практична спрямованість курсу. Форми навчальної роботи. Інформаційно-бібліографічне забезпечення дисципліни.

Розділ 1. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тема 1. Бібліотека як об'єкт автоматизації

Бібліотека як об'єкт автоматизації: основні поняття, мета та завдання. Системний, структурно-функціональний та діяльнісний підходи до автоматизації бібліотеки. Бібліотечно-інформаційна діяльність: організаційні,

технологічні та функціональні потреби бібліотеки в автоматизації. Класифікація технічних засобів автоматизації в бібліотеці.

Історія автоматизації бібліотек. Іноземний та вітчизняний досвід автоматизації. Сучасний стан автоматизації бібліотек України.

Семінарське заняття: Автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття: «Автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності» – 2 год.

Тема 2. Теоретичні основи АІБС

АІБС: визначення, загальна характеристика, сутність. Проблеми вибору АІБС. Життєвий цикл АІБС. Типологія АІБС. Принципи побудови АІБС. Значення принципу інтегральності для створення ефективної АІБС. Функціональна структура та підструктури АІБС. Бази даних (БД). Системи управління базами даних (СУБД). Форманте представлення даних в АІБС.

Семінарське заняття: Формати АІБС – 2 год.

Семінарське заняття: Автоматизована бібліотека як інтегрована документно-інформаційна система – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття: «Формати АІБС» – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття: «Автоматизована бібліотека як інтегрована документно-інформаційна система» – 2 год.

Тема 3. АІБС: вибір та впровадження в бібліотеках.

Вітчизняний ринок АІБС. Проектування автоматизації бібліотеки. Організаційно-технологічний та економічний аналіз бібліотечної діяльності. Дослідження АІБС впроваджених в бібліотеках. Моніторинг потреб користувачів бібліотеки щодо впровадження АІБС. Дослідження потреб персоналу бібліотеки в автоматизації бібліотечних процесів. Моделювання як метод дослідження і оцінки АІБС.

Підготовка впровадження АІБС. Планування етапів впровадження АІБС. Дослідження складу основних технічних засобів системи. Підготовка персоналу для роботи з системою.

Практичне заняття: Створення проекту автоматизації бібліотеки – 4 год.

Розділ 2. ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АІБС

Тема 4. Програмне забезпечення АІБС

Програмне забезпечення як одна з найважливіших складових АІБС. АІБС як складний програмно-технологічний комплекс. Сукупності модулів (АРМ). Стандартний набір модулів АІБС: модуль «Адміністратор»; модуль «Каталогізатор»; модуль «Комплектатор»; модуль «Абонемент» або «Читач»; модуль «Книговидача». Функції програмного забезпечення АІБС. Програмне забезпечення АІБС: системне, прикладне, інструментальне. Інформаційно-

технічне забезпечення АІБС: зміст, сервіси та продукти супроводу АІБС.
Ергономічне забезпечення АІБС: дизайн, інтерфейс, налагодженість,

Семінарське заняття: Програмне забезпечення АІБС – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Програмне забезпечення АІБС» – 2 год.

Тема 5. Лінгвістичне забезпечення АІБС

Поняття лінгвістичного забезпечення. Мова опису даних. Мова маніпуляції даними. Мова запитів. Класифікатори інформаційно-пошукових мов лінгвістичного забезпечення АІБС. Засоби та методи індексування. Створення та призначення рубрикаторів, тезаурусів, словників, авторитетних баз даних. Значення лінгвістичне забезпечення для створення пошукового образу документа.

Семінарське заняття: Створення пошукового образу документа на основі лінгвістичного забезпечення АІБС – 2 год.

Практичне заняття: Створення лінгвістичного забезпечення АІБС – 6 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Створення пошукового образу документа на основі лінгвістичного забезпечення АІБС» – 2 год.

Розділ 3. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПНОЗЕМНИХ АІБС

Тема 6. АІБС «ALEPH»: загальна характеристика

АІБС «ALEPH» – програмне забезпечення для бібліотек фірми «EX Libris» (Ізраїль). Історія створення АІБС «ALEPH». АІБС «ALEPH»: загальні властивості системи. Функціональна структура АІБС «ALEPH». Впровадження АІБС «ALEPH» у світі. Розвиток мережі АІБС «ALEPH».

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «ALEPH» – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «ALEPH» – 2 год.

Тема 7. АІБС «Absotheque»: загальна характеристика

АІБС «Absotheque» – інтегрована система для управління бібліотеками, медіатеками та центрами документації. АІБС «Absotheque» і «Liber». Технічні характеристики. Функціональні можливості. Пріоритети: повністю Web-орієнтована система; багатомовний інтерфейс; підтримка кодування Unicode (UTF-8) для зберігання інформації; on-line каталог (читача) OPAC; продумані алгоритми роботи з каталогами та читачами; адаптація під будь-який обсяг фонду і кількість користувачів; можливість роботи мережі бібліотек з різними базами/або єдиною базою; гнучка і зручна робота з картою і іншими вихідними формами; унікальні модулі: повнотекстовий пошук, електронна бібліотека; взаємодія з іншими

АІБС через протокол Z39.50. АІБС «ABSOTHEQUE Unicode». Харківська корпоративна мережа публічних бібліотек АІБС «Absotheqe».

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Liber» – 2 год.

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Absotheqe» – 2 год.

Практичне заняття: Аналіз впровадження корпоративного проекту «Absotheqe» у ЦМБ Харківської бібліотеки ім. В. Г. Бєлінського. – 2 год.

Практичне заняття: Бібліографічний та аналітичний опис документів в електронному каталозі АІБС «Absotheqe» – 12 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Створення пошукового образу документа на основі лінгвістичного забезпечення АІБС» – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Absotheqe» – 2 год.

Тема 8. АІБС «Ірбіс» загальна характеристика. Інші російські АІБС.

АІБС «Ірбіс» – інтегрована бібліотечно-інформаційна система що розвивається, розробником є [Державна публічна науково-технічна бібліотека Росії](#). Технічне та програмне забезпечення «Ірбіс». Інформаційно-технологічне забезпечення Функціональна структура АІБС «Ірбіс»: АРМ «Адміністратор»; АРМ «Комплектатор»; АРМ «Каталогізатор»; АРМ «Книговидача»; АРМ «Читач». Впровадження та експлуатація АІБС «Ірбіс». Розвиток мережі АІБС «Ірбіс». АІБС. Корпоративні об'єднання АІБС «Ірбіс».

АІБС «Нева»; «Руслан»; «Бібліотека»; «MARK-SQL».

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Ірбіс» – 2 год.

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «MARK-SQL» – 2 год.

Семінарське заняття: Корпоративні АІБС – 2 год.

Практичне заняття : Аналіз впровадження АІБС «Ірбіс» в бібліотеках м. Харкова – 2 год.

Практичне заняття: Бібліографічний та аналітичний опис документів в електронному каталозі АІБС «Ірбіс» – 11 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Ірбіс» – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «MARK-SQL» – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Корпоративні АІБС» – 2 год.

Розділ 4. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АІБС

Тема 9 АІБС «УФД/Бібліотека»: загальна характеристика.

АІБС «УФД/Бібліотека» – програмне забезпечення Українського фондового дому (м. Київ). Розробка та впровадження в бібліотеках АІБС «УФД/Бібліотека» Основні функції: комплектування та облік бібліотечних фондів, ведення електронного каталогу, пошук документів на основі створення лінгвістичного забезпечення, обслуговування читачів та ідентифікація документів, адміністрування спеціальні функціональні властивості, системні властивості. Впровадження АІБС «УФД/Бібліотека» у бібліотеках Харкова та України. Зведені каталоги.

Семінарське заняття: «Функціональні характеристики АІБС «УФД/Бібліотека» – 2 год.

Практичне заняття: Аналіз впровадження АІБС «УФД/Бібліотека» в бібліотеках м. Харкова – 2 год.

Практичне заняття: Створення каталожної картки для електронного каталогу АІБС «УФД/Бібліотека» – 12 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «УФД/Бібліотека» – 2,5 год.

Тема 10. АІБС «UNILIB»: загальна характеристика.

АІБС «UNILIB» – інформаційний продукт Харківського державного університету внутрішніх справ. Загальні можливості та призначення. АІБС «UNILIB»: цільова та проблемна орієнтація системи. Функціональні можливості АІБС «UNILIB»: комплектування фондів, книгозабезпеченість, оформлення підписки; обробка літератури; зберігання: розподіл усіх типів ресурсів по підсобних фондах бібліотеки із присвоєнням відповідних сігл; обслуговування читачів; довідково-інформаційне обслуговування; адміністрування системи.

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «UNILIB» – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «UNILIB» – 2 год.

Розділ 5. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АІБС ВІДКРИТИМИ КОДАМИ

Тема 11. АІБС із відкритими кодами «CDS/ISIS» та «MARC».

Перші АІБС із відкритими кодами «CDS/ISIS» та «MARC»: загальні положення. Особливості АІБС «CDS/ISIS» та «MARC». Використання та розповсюдження АІБС «CDS/ISIS» та «MARC». Робота під ОС DOS. Характеристика підсистем АІБС «CDS/ISIS» та «MARC». Підсистема каталогізації. Читацький інтерфейс. Підсистема циркуляції та обслуговування. Підсистема передплатних видань. Підсистема

адміністративного управління. Програмне забезпечення з частково відкритими кодами.

Семінарське заняття: Історія створення АІБС з відкритими кодами – 2 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Історія створення АІБС з відкритими кодами» – 2 год.

Тема 12. АІБС «Коґа» : загальна характеристика.

Історія створення АІБС «Коґа». АІБС «Коґа» – інтегрована система з відкритим кодом для управління функціонально-технологічними процесами бібліотек, медіатек та центрів інформації. Модуль каталогізації. Створення інтерактивного електронного каталогу нового Обмін записами на основі MARC-запису і підтримки протоколу Z39.50 та за допомогою імпорту колекції записів у форматі ISO 2709. Модуль нових надходжень (комплектування). покоління Модуль серійних та періодичних видань. Модуль відвідувачів. Модуль оборту (книговидача). Модуль звітів (статистика). Модуль авторитетні джерела (лінгвістичне забезпечення). Модуль інструменти. Модуль управління (адміністрування).

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Коґа» – 2 год.

Практичне заняття : Аналіз впровадження АІБС «Коґа» в бібліотеках м. Харкова – 2 год.

Практичне заняття: Створення каталожної картки для електронного каталогу АІБС «Коґа» – 12 год.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Коґа» – 2,5 год.

II. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Розділ 1. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тема 1. Бібліотека як об'єкт автоматизації

Семінарське заняття: Автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності – 2 год.

Мета: вивчити основні напрями автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності.

Питання:

1. Основні поняття автоматизації бібліотечно-інформаційної діяльності.
2. Історія та сучасний стан автоматизації бібліотек в Україні.
3. Використання системного, структурно-функціонального та діяльнісного підходу до автоматизації бібліотеки.
4. Класифікація технічних засобів автоматизації в бібліотеки.

5. Основні принципи організації автоматизації бібліотечно-інформаційної діяльності.

6. Автоматизація бібліотеки: організаційні, технологічні та функціональні потреби.

Література: 2; 3; 14; 17; 25; 26; 27; 31; 39; 47; 49; 56.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття: Автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття засвоїти основні напрями автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 2; 3; 14; 17; 25; 26; 27; 31; 39; 47; 49; 56.

Тема 2. Теоретичні основи АІБС

Семінарське заняття: Автоматизована бібліотека як інтегрована документно-інформаційна система – 2 год.

Мета: вивчити автоматизовану бібліотеку з позиції інтегрованої документно-інформаційної системи.

Питання:

На основі опрацювання літератури та Інтернет-ресурсів дати відповіді на запитання:

1. Типологія автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем.
2. Сутність функціонування інтегрованої АІБС.
3. Принцип інтегральності як важливіший принцип створення ефективної АІБС.
4. Склад функціональних підсистем АІБС, їхні завдання і функції.
5. Інтеграція технологічних процесів на основі АІБС і підвищення ефективності праці бібліотекарів.

Література: 2; 3; 18; 26; 27; 39; 47; 49; 56.

Семінарське заняття: Формати АІБС – 2 год.

Мета: засвоїти основні формати АІБС.

Питання:

1. Формат: основне поняття, види.
2. Історія створення формату даних MARC.
3. Уніфікації формату MARC.
4. Формат UNIMARC: призначення та структура.
5. Російський комунікативний формат представлення бібліографічних записів (RUSMARC)
6. Національний формат представлення бібліографічних даних (UKRMARC).

Література: 15; 24; 30; 43; 44.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття: «Автоматизована бібліотека як інтегрована документно-інформаційна система» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття окреслити автоматизовану бібліотеку з позиції інтегрованої документно-інформаційної системи.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 2; 3; 18; 26; 27; 39; 47; 49; 56.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття: «Формати АІБС» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття визначити основні формати АІБС.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 15; 24; 30; 43; 44.

Тема 3. АІБС: вибір та впровадження в бібліотеках.

Практичне заняття: Ділова гра: Створення проекту автоматизації бібліотеки – 4 год.

Мета: набути вмінь та навичок зі створення проекту автоматизації бібліотеки та роботи у команді.

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Студентам розділитися на дві команди.
2. Одна із команд обирає бібліотеку вищого навального закладу, інша – публічну.
3. Проаналізувати ринок АІБС в Україні.
4. Визначити організаційні, технологічні та функціональні потреби щодо автоматизації бібліотеки.
5. Визначитися зі штатом бібліотеки.
6. Дослідити сучасні інформаційні потреби персоналу бібліотеки щодо автоматизації.
7. Проаналізувати підготовленість персоналу бібліотеки до роботи в автоматизованому режимі. Підрахувати скільки працівників бібліотеки буде залучено до процесу автоматизації. Окреслити програму навчання.
8. Дослідити сучасні інформаційні потреби користувачів бібліотеки щодо автоматизації. Визначити необхідність навчання користувачів бібліотеки щодо питань автоматизації. Окреслити програму навчання.
9. Проаналізувати технічне забезпечення проекту (наявність персональних комп'ютерів (ПК) та комплектної техніки. Вказати кількість

ПК які є в наявності та скільки необхідно ще доукомплектувати. Чи є у бібліотеці локальна мережа.

10. Вибрати програмне забезпечення АІБС на основі збору даних про АІБС «Ірбіс», «Кона», «УФД/Бібліотека» або іншу.

11. Визначитись з фінансуванням проекту (достатнє, обмежене).

12. Кожній команді доповісти про отримані результати.

Література: 49; 51; 60.

Розділ 2. ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АІБС

Тема 4. Програмне забезпечення АІБС

Семінарське заняття: Програмне забезпечення АІБС – 2 год.

Мета: вивчити програмне забезпечення АІБС

Питання:

1. Програмне забезпечення АІБС: визначення та загальна характеристика.

2. Види програмного забезпечення АІБС:

- системне,

- прикладне,

- інструментальне.

3. Програмне забезпечення згідно з нормативно-правовими нормами та стандартами.

4. Якість програмного забезпечення АІБС.

Література: 8; 26; 27.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Програмне забезпечення АІБС» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття ознайомитись з програмним забезпеченням АІБС.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.

2. Відповісти на питання за темою семінару.

3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 8; 26; 27.

Тема 5. Лінгвістичне забезпечення АІБС

Семінарське заняття: Створення пошукового образу документу на основі лінгвістичного забезпечення АІБС – 2 год.

Мета: вивчити створення пошукового образу документа на основі лінгвістичного забезпечення АІБС.

1. Лінгвістичне забезпечення локальної та корпоративної АІБС.

2. Мова опису даних лінгвістичного забезпечення АІБС.

3. Мова маніпулювання даними лінгвістичного забезпечення АІБС.

4. Мова запитів лінгвістичного забезпечення АІБС.

5. Створення класифікаторів, рубрикаторів, тезаурусів, словників та авторитетних баз даних як пошукового образу документа в АІБС.

Література: 6; 10; 22; 41; 51.

Практичне заняття: Створення лінгвістичного забезпечення АІБС – 6 год.

Мета: набути вінь та навичок зі створення лінгвістичного забезпечення АІБС.

Зміст та послідовність виконання завдання:

Скласти

- рубрикатор на основі рубрикатора ВІНІТІ або НБУ ім. В. І. Вернадського;
- тезаурус на основі універсального тезауруса;
- словник ключових слів на основі термінологічних словників;
- словник авторів на основі прізвіща, ім'я та по батькові авторів обраної галузі.

Для цього обрати галузь, для якої студент буде складати лінгвістичне забезпечення.

1. Знайти на робочому столі іконку «lib» та відкрити.
2. Зареєструватися в системі УФД /Бібліотека. Для цього ввести такі данні:

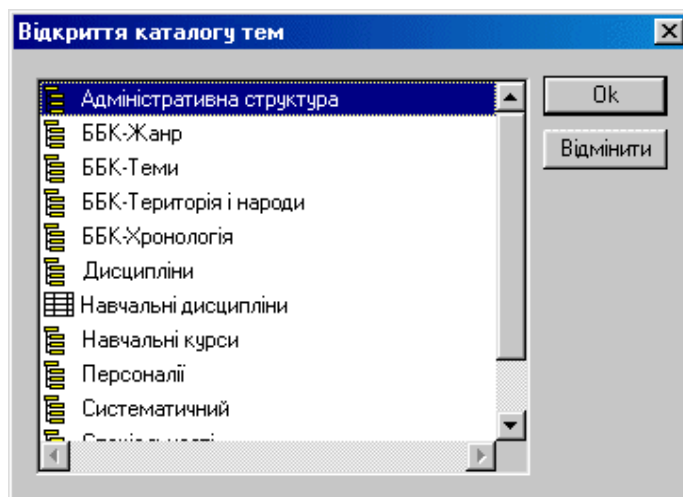
база даних — «libtest»;

ім'я — «sa»;

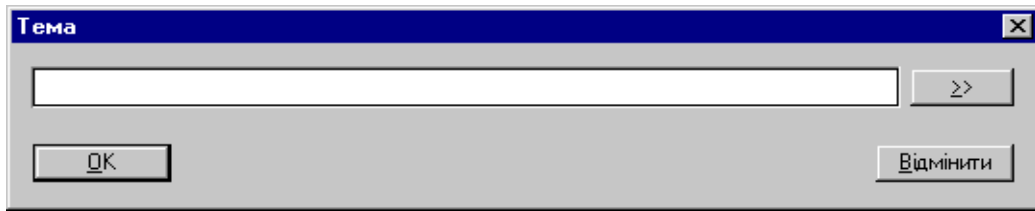
пароль — «s1a».

3. Після вводу бази даних, імені та пароля натисніть кнопку «ок».

4. Для створення лінгвістичного забезпечення необхідно обрати в меню «Тематичний каталог/Відкрити». Форма дозволяє відкрити за один раз тільки один тематичний каталог. У результаті вибраний тематичний каталог буде відображений у формі «Теми». Вікно меню має вигляд:.

Наступним етапом в меню необхідно обрати: «Тематичний каталог/Створити». Для введення та корегування інформації щодо тематичного каталогу необхідно виділити назву теми у каталозі та обрати: «Теми/Змінити» . Вікно має вигляд:

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Створення пошукового образу документу на основі лінгвістичного забезпечення АІБС» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття ознайомитись з програмним забезпеченням АІБС.

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 6; 10; 22; 41; 51.

Розділ 3. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ АІБС

Тема 6. АІБС «ALEPH»: загальна характеристика

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «ALEPH» – 2 год.

Мета: вивчити функціональні характеристики АІБС «ALEPH».

1. АІБС «ALEPH»: загальні властивості системи.
2. Розвиток мережі АІБС «ALEPH».
3. Функціональна структура АІБС «ALEPH».

- веб – ОРАС;

- комплектування та періодика;

- каталогізація;

- книговидача;

- міжбібліотечний абонемент;

- курс лекцій.

4. Досвід роботи з АІБС «ALEPH» у бібліотеці Києво-Могилянської академії.

5. Впровадження АІБС «ALEPH» у світі.

Література: 12; 25; 32; 35.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «ALEPH» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття засвоїти знання про функціональні характеристики АІБС «ALEPH».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 12; 25; 32; 35.

Тема 7. АІБС «Absotheque» :загальна характеристика

Семінарське заняття: «Функціональні характеристики АІБС «Liber» – 2 год.

Мета: вивчити функціональні характеристики АІБС «Liber».

Питання

1. АІБС «Liber» – комерційний проект французької фірми «Relais Informatique International»: історія створення.
2. Основні характеристики АІБС «Liber».
3. Функціональні можливості АІБС «Liber»:
 - параметризація;
 - лінгвістичне забезпечення;
 - комплектування;
 - види обліку;
 - каталогізація;
 - обмін записами;
 - пошук;
 - доступ читачів та їхнє обслуговування;
 - контроль руху документів;
 - функції управління роботою бібліотеки та міжбібліотечного обслуговування.;
 - друковані форми;
 - підтримка комунікативних форматів UNIMARC;
 - ISBD, можливість імпортування та експортування в інші MARC формати.
4. Експлуатація та розвиток АІБС «Liber».

Література: 37; 38; 40.

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Absotheque» – 2 год.

Мета: вивчити функціональні характеристики АІБС «Absotheque».

Питання:

1. АІБС «Absotheque» – інтегрована система для управління бібліотеками,
2. Технічні характеристики АІБС «Absotheque».
3. Функціональні можливості АІБС «Absotheque».
4. АІБС «Absotheque» – Web-орієнтована система.
5. АІБС «ABSOTHEQUE Unicode».
6. Харківська корпоративна мережа публічних бібліотек АІБС «Absotheque».

Література: 1; 58.

Практичне заняття: Аналіз впровадження корпоративного проекту «Absotheque» у Харківській ЦМБ ім. В. Г. Бєлінського. – 2 год

Мета: проаналізувати ступень впровадження АІБС «Absotheque» в бібліотеках м. Харкова.

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Відвідати Харківську ЦМБ ім. В. Г. Белінського або знайти на веб-сайті бібліотеки інформацію на предмет аналізу автоматизації діяльності.
2. Проаналізувати роботу та завантаженість функціональних підструктур АІБС «Absotheqe».
3. Дослідити стан створення електронного каталогу на основі АІБС.
4. Визначити якість лінгвістичного забезпечення.
5. Окреслити здійснення обслуговування користувачів в автоматизованому режимі.
6. Проаналізувати ступень штрихкодування фондів.
7. Відзначити інші позитивні напрями роботи бібліотеки на основі АІБС«Absotheqe».

Література: 1; 58.

Практичне заняття: Бібліографічний та аналітичний опис документів в електронному каталозі АІБС «Absotheqe» – 12 год.

Мета: набути професійних компетенцій щодо бібліографічного та аналітичного опису документів в електронному каталозі АІБС «Absotheqe».

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Разом з групою студентів та викладачем здійснити вихід до ЦМБ ім. В. Г. Белінського для проведення практичних занять.
2. Відповідно керівних матеріалів користувача щодо роботи з «Absotheqe» здійснити опис документів.
3. Доступ до модулів АІБС з«Absotheqe» здійснюється через меню.
4. Загальні сторінки системи зображені у робочій області.
5. Елементи робочої області: статусна строка; панель дій; кнопки вкладок; список полів.

Література: 1; 58.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Liber» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття засвоїти знання про функціональні характеристики АІБС «Liber».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 37; 38; 40.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Absotheqe» – 2 год.

Мета : при підготовці до семінарського заняття засвоїти знання про функціональні характеристики АІБС «Absotheqe».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 1; 58.

**Тема 8. АІБС «Ірбіс» загальна характеристика. Інші російські АІБС.
Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Ірбіс»**

– 2 год.

Мета: отримати знання про АІБС «Ірбіс».

Питання:

1. Загальна характеристика АІБС «Ірбіс».
2. Побудова функціональної структури АІБС «Ірбіс»:
 - функціональна підструктура «Комплектатор» АІБС «Ірбіс».
 - функціональна підструктура «Каталогізатор» АІБС «Ірбіс».
 - функціональна підструктура АІБС «Книговидача» «Ірбіс».
 - функціональна підструктура «Читач» АІБС «Ірбіс».
 - функціональна підструктура «Адміністратор» АІБС «Ірбіс».
3. Впровадження АІБС «Ірбіс» в бібліотеках.

Література: 20; 23; 28; 33; 36; 42.

**Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС
«MARK-SQL» – 2 год.**

Мета: отримати знання з теми «Функціональні характеристики АІБС
«MARK-SQL»

Питання:

1. «MARK-SQL» – програмне забезпечення фірми «Інформ-система».
2. АІБС «MARK-SQL» в бібліотеках Росії.
Функціональна структура АІБС «MARK-SQL»:
 - комплектування літератури;
 - облік бібліотечного фонду;
 - створення та ведення електронного каталогу;
 - систематизація;
 - обробка видань що надходять;
 - довідково-інформаційне обслуговування;
 - обслуговування читачів
 - міжбібліотечний абонемент.
3. Впровадження та експлуатація АІБС «MARK-SQL» в бібліотеках.

Література: 13.

Семінарське заняття: Корпоративні АІБС – 2 год.

Мета: отримати знання про корпоративні АІБС

Питання:

1. Корпоративні об'єднання бібліотек: регіональні; міжрегіональні; відомчі; міжвідомчі.
 2. Розгалужені мережі АІБС.
 3. Бібліотечні системи корпоративної каталогізації.
 4. Розподіл повноважень між бібліотеками при роботі з корпоративними АІБС.
 5. Переваги роботи з корпоративними АІБС.
- Література:* 7; 34.

Практичне заняття : Аналіз впровадження АІБС «Ірбіс» в бібліотеках м. Харкова – 2 год.

Мета: проаналізувати ступень впровадження АІБС «Ірбіс» в бібліотеках м. Харкова.

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Знайти на веб-сайтах бібліотек міста інформацію на предмет аналізу автоматизації діяльності на основі АІБС «Ірбіс».
2. Проаналізувати роботу та завантаженість функціональних підструктур АІБС «Ірбіс» в бібліотеках.
3. Дослідити стан створення електронного каталогу на основі АІБС «Ірбіс».
4. Визначити якість лінгвістичного забезпечення.
5. Окреслити здійснення обслуговування користувачів в автоматизованому режимі.
6. Проаналізувати ступень штрих-кодування фондів.
7. Відзначити інші позитивні напрями роботи бібліотеки на основі АІБС «Ірбіс».

Література: 20; 23; 28; 33; 36; 42; 44.

Практичне заняття: Бібліографічний та аналітичний опис документів в електронному каталозі АІБС «Ірбіс» – 11 год.

Мета: набути професійних компетенцій щодо бібліографічного та аналітичного опису документів в електронному каталозі АІБС «Ірбіс».

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Разом з групою студентів та викладачем здійснити вихід до наукової бібліотеки національного технічного університету-ХПІ, або іншої, де встановлено АІБС з «Ірбіс».
2. Доступ до модулів АІБС з «Ірбіс» здійснюється через меню.
3. Здійснити вхід до; АРМу «Каталогізатор».
4. Заповнити необхідні поля та підполя.
5. *Література:* 20; 23; 28; 33; 36; 42; 44

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Ірбіс» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття засвоїти матеріал за темою «Функціональні характеристики АІБС «Ірбіс».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 20; 23; 28; 33; 36; 42; 44.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «MARK-SQL» – 2 год.

Мета : при підготовці до семінарського заняття засвоїти матеріал за темою «Функціональні характеристики АІБС «MARK-SQL».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 13.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Корпоративні АІБС» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття засвоїти матеріал за темою «Корпоративні АІБС».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 7; 34.

Розділ 4. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АІБС

Тема 9 АІБС «УФД/Бібліотека»: загальна характеристика.

Семінарське заняття: «Функціональні характеристики АІБС «УФД/Бібліотека» – 2 год.

Мета: отримати знання щодо функціональних характеристик АІБС «УФД/Бібліотека».

Питання:

1. Призначення і загальна характеристика АІБС УФД/Бібліотека.
2. Автоматизовані робочі місця АІБС «УФД/Бібліотека».
3. Повноваження користувачів системи.
4. Функціональні можливості АІБС «УФД/Бібліотека».
5. Робота з лінгвістичним забезпеченням АІБС «УФД/Бібліотека».

Література: 11; 19; 21.

Практичне заняття: Аналіз впровадження АІБС «УФД/Бібліотека» в бібліотеках м. Харкова – 2 год.

Мета: проаналізувати ступень впровадження АІБС «Ірбіс» в бібліотеках м. Харкова.

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Знайти на веб-сайтах бібліотек міста інформацію на предмет аналізу автоматизації діяльності на основі АІБС «УФД/Бібліотека».
2. Проаналізувати роботу та завантаженість функціональних підструктур АІБС «УФД/Бібліотека» в бібліотеках.
3. Дослідити стан створення електронного каталогу на основі АІБС «УФД/Бібліотека».
4. Визначити якість лінгвістичного забезпечення.
5. Окреслити здійснення обслуговування користувачів в автоматизованому режимі.
6. Проаналізувати ступень штрих-кодування фондів.

7. Відзначити інші позитивні напрями роботи бібліотеки на основі АІБС «УФД/Бібліотека».

Література: 11; 19; 21.

Практичне заняття: Створення каталожної картки для електронного каталогу АІБС «УФД/Бібліотека» – 12 год.

Мета: набути професійних компетенцій щодо бібліографічного та аналітичного опису документів в електронному каталозі АІБС «УФД/Бібліотека».

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Разом з групою студентів та викладачем здійснити вихід до бібліотеки

Харківської державної академії культури або іншої, де встановлено АІБС «УФД/Бібліотека».

2. Доступ до модулів АІБС «УФД/Бібліотека» здійснюється через меню.

3. Здійснити вхід до; АРМу «Каталогізатор».

4. Заповнити необхідні поля та підполя.

Література: 11; 19; 21.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «УФД/Бібліотека» – 2,5 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття отримати знання за темою «Функціональні характеристики АІБС «УФД/Бібліотека».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.

2. Відповісти на питання за темою семінару.

3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 11; 19; 21.

Тема 10. АІБС «UNILIB» : загальна характеристика.

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «UNILIB» – 2 год.

Мета: отримати знання щодо функціональних характеристик АІБС «UNILIB».

Питання:

1. АІБС «UNILIB»: цільова та проблемна орієнтація системи.

2. Вимоги до інформаційного забезпечення АІБС «UNILIB».

3. Вимоги до програмного забезпечення АІБС «UNILIB».

4. Вимоги до технічного забезпечення АІБС «UNILIB».

5. Функціональні можливості АІБС «UNILIB».

6. Впровадження АІБС «UNILIB» у бібліотеках.

Література: 5; 29.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «UNILIB» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття отримати знання за темою засвоїти матеріал за темою «Функціональні характеристики АІБС «UNILIB».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 5; 29.

Розділ 5. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АІБС ВІДКРИТИМИ КОДАМИ

Тема 11. АІБС із відкритими кодами «CDS/ISIS» та «MARC».

Семінарське заняття: Історія створення та впровадження АІБС з відкритими кодами – 2 год.

Мета: отримати знання з історії створення АІБС з відкритими кодами.

1. Історія впровадження АІБС «CDS/ISIS» та «MARC».
2. Використання та розповсюдження АІБС «CDS/ISIS» та «MARC».
3. Характеристика підсистем АІБС «CDS/ISIS» та «MARC»:
 - підсистема каталогізації.
 - підсистема читацький інтерфейс.
 - підсистема циркуляції та обслуговування.
 - підсистема передплатних видань.
 - підсистема адміністративного управління.

Література: 16; 59.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Історія створення АІБС з відкритими кодами» – 2 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття отримати знання за темою засвоїти матеріал за темою «Історія створення АІБС з відкритими кодами»

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 16; 59.

Тема 12. АІБС «Koha» : загальна характеристика.

Семінарське заняття: Функціональні характеристики АІБС «Koha» – 2 год.

Мета : отримати знання функціональних характеристик АІБС «Koha»

1. Історія створення АІБС «Koha».

2. АІБС «Коґа» – інтегрована система з відкритим кодом для управління функціонально-технологічними процесами бібліотек, медіатек та центрів інформації.

3. Функціонально-технологічна система АІБС «Коґа»:

- модуль каталогізації;
- модуль нових надходжень (комплектування);
- модуль серіальних та періодичних видань;
- модуль відвідувачів;
- модуль оборту (книговидача);
- модуль звітів (статистика);
- модуль авторитетних джерел (лінгвістичне забезпечення);
- модуль інструментів;
- модуль управління (адміністрування).

Література: 4; 9; 48; 50; 52; 54; 55; 57.

Практичне заняття: Аналіз впровадження АІБС «Коґа» в бібліотеках м. Харкова – 2 год.

Мета: набути досвіду щодо аналізу впровадження АІБС на прикладі «Коґа» в бібліотеках м. Харкова

Зміст та послідовність виконання завдання:

1. Знайти на веб-сайтах бібліотек міста інформацію на предмет аналізу автоматизації діяльності на основі АІБС «Коґа».
2. Проаналізувати роботу та завантаженість функціональних підструктур АІБС «Коґа» в бібліотеках.
3. Дослідити стан створення електронного каталогу на основі АІБС«Коґа».
4. Визначити якість лінгвістичного забезпечення.
5. Окреслити здійснення обслуговування користувачів в автоматизованому режимі.
6. Проаналізувати ступень штрих-кодування фондів.
7. Відзначити інші позитивні напрями роботи бібліотеки на основі АІБС«Коґа».

Література: 4; 9; 48; 50; 52; 54; 55; 57.

Практичне заняття: Створення каталожної картки для електронного каталогу АІБС «Коґа» – 12 год.

Мета: набути професійних компетенцій щодо бібліографічного та аналітичного опису документів в електронному каталозі АІБС «Коґа»

Зміст та послідовність виконання завдання:

5. Разом з групою студентів та викладачем здійснити вихід до наукової бібліотеки Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, де встановлено АІБС «Коґа».
6. Доступ до модулів АІБС «Коґа» здійснюється через меню.
7. Загальні сторінки системи зображені у робочій області.
8. Елементи робочої області: статусна строка; панель дій; кнопки вкладок; список полів.

9. *Література*: 4; 9; 48; 50; 52; 54; 55; 57.

Самостійна робота: Підготовка до семінарського заняття «Функціональні характеристики АІБС «Коґа» – 2,5 год.

Мета: при підготовці до семінарського заняття отримати знання за темою засвоїти матеріал за темою «Функціональні характеристики АІБС «Коґа».

Завдання:

1. Вивчити рекомендовану літературу щодо цієї теми.
2. Відповісти на питання за темою семінару.
3. В зошиті зробити необхідні нотатки.

Література: 4; 9; 48; 50; 52; 54; 55; 57.

III. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Розділ 1				Розділ 2			Розділ 3				Залік	Усього
Т 1	Т 2	Т 3	тест	Т 4	Т 5	тест	Т 6	Т 7	Т 8	тест		
3	6	3	3	3	6	3	3	12	15	3	40	100

Перша половина семестру

Шкала нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

підсумковий контроль (залік) – 40 балів;
 доповідь на семінарському занятті – 2 бали;
 звіт про практичну роботу – 3 бал;
 звіт про самостійну роботу – 1 бали;
 тестування – 3 бали.

Екзамен

Розділ 4			Розділ 5			Екзамен	Усього
Т 9	Т 10	тест	Т 11	Т 12	тест		
16	8	6	8	16	6	40	100

Друга половина семестру

Шкала нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

підсумковий контроль (іспит) – 40 балів;
 доповідь на семінарському занятті – 4 бали;
 звіт про практичну роботу – 4 бали;
 звіт про самостійну роботу – 4 балів;
 тестування – 6 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

IV. Список літератури

Базова

1. АІБС «Absotheqe Unicod» : руководство пользователя. Знакомство с системой. — Москва : Liber — 2015. — 20 с.
2. Алёшин Л. И. Автоматизация библиотек : учеб. пособие / Л. И. Алёшин — Москва. : Изд-во МГУКИ, ИПО, Профиздат, 2001. — Ч. 1. — 176 с.
3. Алёшин Л. И. Автоматизация библиотек : учеб. пособие / Л. И. Алёшин — Москва : Изд-во МГУКИ, ИПО, Профиздат, 2001. — Ч. 2. — 144 с.
4. Бережна К. С. Особливості впровадження АІБС «KoHa» в роботу бібліотеки Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова // Бібліотека і користувач у сучасному інформаційному середовищі : наук.-практ. конференція, 17 квіт. 2015 р. — Харків. : ХДУХТ, 2015. — С. 18–22.
5. Бойцова С. Библиотечная система UNILIB : практика внедрения / С. Бойцова, О. Павлихин // Бібл. форум України. — 2003. — № 2. — С. 22–24.
6. Власова Г. В. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посіб. / Власова Г.В., Лутовинова В.І., Титова Л.І — Київ: ДАКККіМ, 2006. — 290 с.
7. Воройський Ф. С. Региональные корпоративные библиотечные системы России / Ф. С. Воройський, Л. Я. Шрайберг // Науч. и техн. б-ки. — 2003. — № 3. — С. 15–29.

8. Воройський Ф. С. Разработка средств организационно – технологического обеспечения АБИС / Ф. С. Воройський // Науч. и техн. б-ки. — 2001. — № 9. — С. 71–86.
9. Жукова В. П. Програмне забезпечення з відкритим кодом для електронних бібліотек / В. П. Жукова // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 228–236.
10. Жукова В. П. Складання словників лінгвістичного забезпечення у процесі навчання студентів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія» / В. П. Жукова // Мова. Наука. Культура : зб. наук. пр. за матеріалами міждисциплінар. наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю Харків. нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, 10 черв. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, каф. мов. підготовки, каф. культур. універсалій ; [редкол.: Л. М. Тищенко та ін.]. — Харків, 2015. — С. 709–719.
11. Карпенко І. В. Інформаційно – бібліотечна система УФД/Бібліотека / І. В. Карпенко // Бібл. форум України. — 2003. — № 2. — С. 15–17.
12. Кунанец Н. Э. Автоматизированная библиотечная система ALERH : практика внедрения / Н. Э. Кунанец // Вестн. БАЕ. — 2009. — № 4. — С. 58–61.
13. Левова Л. В. АИБС МАРК-SQL. Обзор текущего состояния. Новые направления развития / Л. В. Левова, С. В. Ефремов, Е. В. Трифонов // Науч. и техн. б-ки. — 2002. — № 2. — С. 32–38.
14. Маршак Б. И. Система автоматизации библиотек — основная компонента полнофункциональной АБИС / Б. И. Маршак // Науч. и техн. б-ки. — 2004. — № 1. — С. 152–160.
15. Международный коммуникативный формат UNIMARC для авторитетных / нормативных записей. — Москва : ГПНТБ России, 1994. — 68 с.
16. Опарина О. Д. Реализация задач книгообеспеченности в АИБС «МАРК» / О. Д. Опарина., Т. И. Пуртова, Н. В. Нохрина // Библиотеки учеб. Заведений. — 2003. — № 7. — С. 29–37.
17. Пашков О. М. Внесок зарубіжних фахівців у вивчення історії автоматизації бібліотек / О. М. Пашков // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2006. — № 1.—С. 28–34.
18. Пашков О. Розвиток інтегрованих бібліотечних систем / О. Пашков // Бібл. Планета — 2004. — № 2. — С. 15–16.
19. Програмна система УФД/Бібліотека: функціональні можливості: Інструкція користувача. — Київ, 2013. — 141 с.
20. Рудзский Л. З. Система ИРБИС: записки украинского дистрибьютора — 2 / Л. З. Рудзский // Науч. и техн. Б-ки. — 2002. — № 2. — С. 27–31.

21. Самотий Р. С. Досвід організації семінарів АБІС «УФД/Бібліотека» – спроба розвитку корпоративних зв'язків / Р. С. Самотий, М. Р. Колосевич // Наук. праці Кам'янець-Подільського націон. ун-у ім. Івана Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. — 2015. — Вип. 4. — С. 276–283.

22. Сизых И. Лингвистическое обеспечение электронного каталога / И. Сизых // Библиотека. — 2009. — № 6. — С. 35–38.

23. Система автоматизации библиотек ИРБИС: Общее описание системы. — Москва : ГПНТБ России, 2000. — 124 с.

24. Формат бібліографічного запису (книги та серіальні видання): Структура / НАН України. НБУ ім. Вернадського. — Київ: НБУВ, 1998. — 88 с.

25. Хайрова Н Ф. Автоматизированные информационные библиотечные системы: задачи обработки информации / Н. Ф. Хайрова, Н.В.Шаронова ; Нар. укр. акад. — Харьков: НУА, 2003. — 120 с.

26. Шрайберг Я. Л. Автоматизированные библиотечно-информационные системы России: состояние, выбор, внедрение, развитие / Я. Л. Шрайберг, Ф. С. Воройский ; Гос. публ. науч.-техн. б-ка России. — Москва : Либерия, 1996. — 273 с.

27. Шрайберг Я. Л. Основные положения и принципы разработки автоматизированных библиотечно-информационных систем и сетей: главные тенденции окружения, основные положения и предпосылки, базовые принципы: учеб. – практ. пособие / Я. Л. Шрайберг. — Москва : Либерия, 2001. — 104 с.

28. Чабан І. Досвід упровадження системи «ІРБІС64» на пункті запису читачів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського / І. Чабан // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — 2013. — Вип. 38. — С. 334–349.

29. UNILIB — университетская библиотечная система. Руководство пользователя : справ. издание / П. И. Орлов, А. М. Луганський, С. П. Ницю, Е. А. Одокиенко — Харьков : Изд – во ун – та внутр. дел, 2001— 83 с.

30. UNIMARC MANUAL: Руководство по UNIMARC для библиографических данных: Фрагменты 2 – го изд.: Измен. и допол. к 1-му изд. / пер. с англ.; од общ. Ред. Я. Л. Шрайберга. — Москва : ГПНТБ России, 1995. — 52 с.

31. Ядрова Г. В. Некоторые вопросы автоматизации научных библиотек / Г. В. Ядрова // Науч. и техн. б – ки. — 2004. — № 12. — С. 32–36.

Додаткова

32. Архипская О. И. Проблемы автоматизации научной библиотеки национального университета «Киево-Могилянская Академия» / О. И. Архипская // Науч. и техн. б – ки. — 1999. — № 3. — С. 43–47.

33. Бизин К. О. Расширение возможностей системы ИРБИС внешними средствами для выполнения множественных запросов по оценке

книгообеспеченности учебного процесса в вузе / К. О. Бизин, В. П. Пирог, А. В. Сидельникова // Науч. и техн. б-ки. — 2004. — № 3. — С. 126–132.

34. Воройський Ф.С. Создание корпоративной сети публичных библиотек России / Ф. С. Воройський // Науч. и техн. б-ки. — 2000. — № 12. — С. 23–30.

35. Доценко С. Інтегрована бібліотечна система ALEPH 500 / С.— № 1. — С. 11–14.

36. Ковязина Е. В. Новые возможности ИРБИС — использование в учебных и практических целях / Е. В. Ковязина // Науч. и техн. б-ки. — 2005. — № 2. — С. 116–118.

37. Левченко И. Г. Восемь лет с Liber: опыт комплексной автоматизации университетской библиотеки / И. Г. Левченко, О. В. Самохина // Бібл. форум України. — 2003. — № 2. — С. 25–28.

38. Павленко Т. П. Автоматизация библиотечных процессов на основе информационной системы для библиотек LIBER в областной научной библиотеке им. В. Д. Федорова / Т. П. Павленко // Науч. и техн. б-ки. — 1997. — № 1. — С. 101–104.

39. Пашков О. Автоматизовані системи зберігання і видачі документів: виникнення та тенденції розвитку / О. Пашков // Бібл. планета. — 2003. — № 2. — С. 33–34.

40. Самохвалова О. Ю. Комплексная автоматизация библиотеки с использованием библиотечной программы LiberMedia / О. Ю. Самохвалова // Бібл. форум України — 2005. — № 1. — С. 24–26.

41. Скарук Г. А. Комплексное использование лингвистических средств тематического поиска в электронном каталоге / Г. А. Скарук / Библиотековедение. — 2010. — № 2. — С. 34–40.

42. Соболева А. В. Организационно-методическое и технологическое обеспечение перехода с программы «Библиотека 4.02» на ИРБИС / А. В. Соболева // Науч. и техн. б-к — 2004. — № 3. — С. 132–141.

43. Стерехова З. Проблемы внедрения формата UNIMARC в работу НТБ НТУУ «КПИ» / З. Стерехова // Бібл. форум України. — 2004. — № 2. — С. 6–8.

44. Тарасова Н. І. Використання можливостей АБІС "ІРБІС" у підготовці бібліографічних покажчиків педагогічної тематики / Н. І. Тарасова, О. В. Пекур // Наук. праці Держ. Науково-педагогічн. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського. — 2008. — Вип. 1. — С. 172–179.

45. Усачов М. Н. Типовой программно-технический комплекс АС – Библиотека – 2 / М. Н. Усачов // Науч. и техн. б-ки. — 1998. — № 2. — С. 80–85.

46. Чабан І. Автоматизація бібліотечних процесів (з досвіду роботи на пункті запису читачів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) / І. Чабан // Бібл. Вісн. — 2002. — № 2. — С. 46–52.

47. Шрайберг Я. Л. Автоматизация библиотек сегодня: оценка и осмысление подходов и проблем / Я. Л. Шрайберг // Науч. и техн. б-ки. — 1999. — № 2. — С. 4–18.

Інформаційні ресурси

48. Автоматизированная библиотечная информационная система Koha [Электронный ресурс]. — Режим доступа // <http://gymn1576.ru/Koha.pdf>

49. Воройский Ф. С. Основы проектирования автоматизированных библиотечно-информационных систем / Ф. С. Воройский — Москва : ГПНТБ России, 2002. — 389 с. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://www.twirpx.com/file/992236/>

50. Гендина Н. И. Лингвистическое обеспечение автоматизированных библиотечных систем / Н. И. Гендина. — Алма-Ата : Гылым, 1991. — 204 с. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://www.twirpx.com/file/992236/>

51. Горбунов-Посадов М. М. О выборе автоматизированной информационной библиотечной системы для библиотеки ИПМ ИПМ им. М. В. Келдыша РАН / М. М. Горбунов-Посадов, А. В. Ермаков, Э. С. Луховицкая, Р. Ю. Скорнякова // Препринты ИПМ им. М. В. Келдыша. — 2011. — № 2. — 32 с. URL [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://library.keldysh.ru/preprint.asp?id=2011-2>

52. Дубик С. О. Koha – подарок библиотекам // С. О. Дубик [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2007/cd/25.pdf>

53. Информационно-аналитическая система «Аверс: Библиотека» : руководство пользователя : версия 1.40. — Москва : ООО «ФинПромМаркет-XXI». — 146 с. [Электронный ресурс] — Режим доступа : <http://docplayer.ru/27712248-Avers-rukovodstvo-polzovatelya-versiya-1-40-informacionno-analiticheskaya-sistema-avers-biblioteka.html>

54. Корпоративные библиотечные системы на основе «Koha» [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.jurnal.org/articles/2012/docum5.html>

55. Краткое руководство пользователя АБИС Koha версия 2013 — 36 с. [Электронный ресурс] — Режим доступа : <http://koha.org.ua/wp-content/uploads/2017/04/Kratkoe-rukovodstvo-polzovatelya-ABYS-Koha-ver.-2.pdf>

56. Персианов В. В. Информационные системы // В. В. Персианов, Е. И. Логвинова [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://books.google.com.ua/books?id=ouPSCwAAQBAJ&pg=PA70&lpg=PA70&dq=%D0%90%D0%98%D0%91%D0%A1+ISIS&source=bl&ots=h7WzVXcaYU&sig=F-3BZKe5e9s4keAKlAzsU2QeFWk&hl=ru&sa=X&ved=0ahUKEwj5dSq-LvZAhXJY1AKHcHvDVAQ6AEINjAC#v=onepage&q=%D0%90%D0%98%D0%91%D0%A1%20ISIS&f=false>
57. Свободное программное обеспечение для библиотек [Электронный ресурс]. — Режим доступа // <http://libraries.osdn.org.ua/ru/programms/ils/koha/>
58. Серенко И. В. Проблемы и перспективы корпоративной сети публичных библиотек города Харькова / И. В. Серенко [Электронный ресурс]. — Режим доступа <http://belinskogo.kh.ua/Problems and perspectives of the corporate network of public libraries of the city of Kharkiv.html>
59. Система автоматизации библиотек CDS/ISIS [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.nbu.gov.ua/node/1339>
60. Шрайберг Я. Л. Автоматизированные библиотечно-информационные системы России : Монография / Я. Л. Шрайберг, Ф. С. Воройский — Москва : Либерия, 1996. — 273 с. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://www.twirpx.com/file/992236/>

V. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи (АІБС) – це комплекс програмних, технічних, інформаційних, лінгвістичних, організаційно-технологічних засобів та персоналу, призначених для збирання, обробки, зберігання, пошуку та надання даних у автоматизованому режимі для задоволення різноманітних інформаційних потреб користувачів бібліотеки.

Автоматизація бібліотеки – це комплекс заходів із впровадження в її роботу інтегрованої АІБС визначеного масштабу та призначення, який обрала сама бібліотека або корпоративне об'єднання до якого вона входить.

Авторитетний запис (АЗ) – запис, для якого першим елементом є уніфікований заголовок особистих імен, назв установ та організацій, уніфікованих назв, предметних рубрик.

База даних (БД) — впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів. У технічному розумінні включно й система керування БД.

Внутрішньосистемний формат – це формат, що здійснює операції обробки даних та інформаційного обслуговування в межах однієї автоматизованої інформаційної системи. Він уніфікує записи всіх БД, прискорює пошук.

Дескриптор (лат. describo – описую) – лексична одиниця (слово, словосполучення) інформаційно-пошукової мови, яка служить для опису

основного смислового змісту документів. Дескриптори служать також для формулювання інформаційних запитів при пошуку документів у інформаційно-пошуковій системі.

Документальний пошук – пошук документа, що відповідає інформаційному запиту (має ознаки, що задаються).

Електронний каталог (ЕК) – каталог на електронному носії, який подає переважно зміст паперового каталогу та містить інформацію про продукти й послуги для клієнтів або ділових партнерів.

Електронний ресурс (ЕР) – електронні дані (інформація у вигляді чисел, літер, символів або їх комбінація), електронні програми (набори операторів або підпрограм), що забезпечують виконання визначених задач, враховуючи обробку даних.

Життєвий цикл програмного забезпечення – це безперервний процес, який починається з моменту прийняття рішення про необхідність створення програмного забезпечення і закінчується в момент його повного вилучення з експлуатації.

Інтерфейс (англ. interface) – сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію пристроїв обчислювальної системи та (або) програм; сукупність описів і узгоджень про процедуру передачі управління в підпрограму та повернення в вихідну програму.

Індексування – присвоєння документу набору ключових слів або кодів, які слугують вказівником змісту документа і використовуються для його пошуку.

Інформаційний запит – завдання для інформаційного пошуку, яке може містити слова, фрази чи речення або їх комбінацію, що виражають деяку інформаційну потребу.

Інформаційне забезпечення – сукупність процесів забезпечення інформаційних потреб споживачів інформації, яка складається з підготовки інформації та її доведення до споживачів.

Інформаційне обслуговування – галузь професійної інформаційної діяльності комунікаційних посередників, спрямована на задоволення інформаційних потреб споживачів інформації.

Інформаційна послуга – здійснення у визначеній законом формі інформаційної діяльності, спрямованої на доведення інформаційної продукції до споживачів з метою задоволення їх інформаційних потреб.

Інформаційна потреба – потреба людини (групи людей) в інформації; необхідність отримання інформації, що відповідає характеру дії чи роботи, що виконується користувачем інформації.

Інформаційно-пошукова мова (ІПМ) — штучна мова, призначена для вираження семантичних аспектів інформаційних джерел (частіше всього, документів) і запитів у формі, придатній для здійснення пошуку інформації. За своїми знаковими системами та правилами синтаксису ІПМ різняться.

Інформаційний пошук (ІП) – пошук інформації, яка відповідає інформаційному запиту. Інформаційний автоматизований пошук –

інформаційний пошук, який здійснюється ЕОМ за спеціальною програмою, без безпосередньої участі людини. 8 Інформаційно-пошукова мова (ІПМ) – формалізована штучна мова, що призначена для індексування документів, інформаційних запитів і опису фактів з метою наступного зберігання та пошуку.

Інформаційно-пошукова система (ІПС) – сукупність інформаційно-пошукового масиву, інформаційно-пошукової мови, правил її використання, критерії видачі та технічних засобів, які призначені для інформаційного пошуку. Інформаційно-пошуковий масив – упорядкована сукупність документів, фактів або відомостей про них, яка призначена для інформаційного пошуку.

Інформаційно-пошуковий тезаурус (ІПТ) – спеціально складений нормативний словник лексичних одиниць інформаційно-пошукової та природної мови, призначений для пошуку слів за їх значенням. Тезаурус вміщує список ключових слів, якими може бути охарактеризовано зміст документів, з виокремленням слів, рекомендованих для індексування (дескрипторів).

Кластеризація документів – одне із завдань інформаційного пошуку. Метою кластеризації документів є автоматичне виявлення груп семантично схожих документів серед заданої фіксованої безлічі документів. Слід зазначити, що групи формуються тільки на основі попарної схожості описів документів, і ніякі характеристики цих груп не задаються заздалегідь, на відміну від класифікації документів, де категорії задаються заздалегідь.

Комунікативний формат – формат, призначений для запису та обміну даними в інформаційно-пошукових системах, реалізованих на базі електронно-обчислювальної техніки.

Комунікативний формат бібліографічного запису – форма запису бібліографічних відомостей при введенні даних у комп'ютер.

Лінгвістичне забезпечення (ЛЗ) – об'єднує сукупність мовних засобів для формалізації природної мови, побудови і поєднання інформаційних одиниць у процесі спілкування персоналу АСУ із засобами обчислювальної техніки. Лінгвістичне забезпечення має дві основні складові: мови реалізації та мови взаємодії.

Система управління базами даних (СУБД) – комп'ютерна програма чи комплекс програм, що забезпечує користувачам можливість створення, збереження, оновлення, пошук інформації та контролю доступу до баз даних.

Програмне забезпечення (ПЗ) (англ. software) – сукупність програм системи обробки інформації і програмних документів, необхідних для експлуатації цих програм.

Програмне забезпечення з відкритим кодом – вільний запуск програми з будь-якою метою; вивчення роботи програми й адаптація її до потреб користувача; доступ до вихідних текстів як необхідна умова; поширення копій та постійна взаємодія; поліпшення програми і публікація зміни на користь усіх її учасників та користувачів.

Пошукові терміни – слова або словосполучення, які пошукова система розпізнає як одне ціле.

Управління даними – процес, пов'язаний з накопиченням, організацією, запам'ятовуванням, оновленням, зберіганням даних і пошуком інформації.

Формат – спосіб розміщення та представлення даних на носіїві.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Бібліотека як об'єкт автоматизації: основні поняття.
2. Мета та завдання автоматизації бібліотек.
3. Історія автоматизації бібліотек в Україні.
4. Автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності: системний підхід.
5. Організаційні, технологічні та функціональні потреби бібліотеки в автоматизації.
6. Інформаційні потреби користувачів бібліотеки щодо автоматизації.
7. Класифікація технічних засобів автоматизації в бібліотеці.
8. Сучасний стан автоматизації бібліотек України.
9. АІБС: визначення, загальна характеристика, сутність.
10. Проблеми вибору АІБС.
11. Життєвий цикл АІБС.
12. Типологія АІБС.
13. Принципи побудови АІБС.
14. Значення принципу інтегральності для створення ефективної АІБС.
15. Функціональна структура та підструктури АІБС.
16. Електронний каталог (ЕК) і бази даних (БД) в АІБС.
17. Системи управління базами даних (СУБД) АІБС.
18. Внутрішньо системний формат: визначення та призначення.
19. Комунікативні формати АІБС: визначення та призначення.
20. Програмне забезпечення АІБС: системне, прикладне, інструментальне.
21. Інформаційне забезпечення АІБС: зміст.
22. Технічне забезпечення АІБС: сервіси та продукти супроводу АІБС.
23. Ергономічне забезпечення АІБС: дизайн, інтерфейс, налагоджуваність, наявність обмежень, швидка дієвість, функціональність.
24. Лінгвістичне забезпечення АІБС.
25. Мова опису даних АІБС.
26. Мова маніпуляції даними АІБС.
27. Мова запитів АІБС.
28. Класифікатори інформаційно-пошукових мов лінгвістичного забезпечення АІБС.
29. Засоби та методи індексування.
30. Створення та призначення рубрикаторів, тезаурусів, словників, авторитетних баз даних.
31. Значення лінгвістичного забезпечення АІБС для створення

пошукового образу документа.

32. АІБС «Liber»: загальна характеристика.
33. Функціональна структура АІБС «Liber».
34. АІБС «Absoltheque» – інтегрована система для управління бібліотеками, медіатеками та центрами документації.
35. Функціональні можливості АІБС «Absoltheque».
36. Харківська корпоративна мережа публічних бібліотек АІБС «Absoltheque».
37. АІБС «ALEPH»: загальні властивості системи.
38. Функціональна структура АІБС «ALEPH».
39. Загальна характеристика АІБС «MARK».
40. Функціональна структура АІБС «MARK».
41. АІБС «Irbis»: загальна характеристика.
42. Функціональна структура АІБС «Irbis».
43. АІБС «Нева»: загальна характеристика.
44. Завдання функціональної структури АІБС «Нева».
45. Загальна характеристика АІБС «Руслан».
46. Завдання функціональної структури АІБС «Руслан».
47. Загальна характеристика АІБС «Бібліотека».
48. Функціональна структура АІБС «Бібліотека».
49. АІБС «УФД/Бібліотека»: загальна характеристика.
50. Основні функції АІБС «УФД/Бібліотека».
51. АІБС «UNILIB»: цільова та проблемна орієнтація системи.
52. Функціональні можливості АІБС «UNILIB».
53. Перші АІБС із відкритими кодами «CDS/ISIS» та «MARC»: загальні положення.
54. АІБС «Koha» – інтегрована система з відкритим кодом.

VII. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Автоматизація бібліотеки: методи, етапи, принципи вибору АІБС.
2. АІБС: функціональна структура, програмне забезпечення.
3. Особливості лінгвістичного забезпечення АІБС.
4. Нормативне забезпечення АІБС.
5. Склад технологічної документації АІБС.
6. Стратегії впровадження АІБС в бібліотеці.
7. Функціональні можливості АІБС.
8. Програмне забезпечення АІБС: загальна характеристика.
9. Функції системного адміністратора АІБС.
10. Сучасний стан впровадження АІБС в бібліотеках України.
11. АІБС в системі комунікацій бібліотеки.
12. АІБС як інструмент створення і впровадження повнотекстових баз даних.
13. Автоматизація бібліотек: сутність і загальна характеристика.

14. Напрямки до проектного дослідження бібліотеки як об'єкта автоматизації.
15. Протоколи доступу до баз даних АІБС.
16. Основні завдання автоматизації бібліотеки.
17. Пошукові властивості АІБС.
18. Адаптивні властивості АІБС.
19. Характеристика АІБС Харківського регіону.
20. Формати даних АІБС.
21. Технологічні можливості АІБС.
22. Етапи впровадження АІБС в бібліотеці.
23. Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників у напрямі впровадження АІБС в бібліотеці.
24. Складання інструктивних матеріалів для користувачів бібліотеки щодо роботи з АІБС.
25. Характеристика АІБС «ІРБІС».
26. Характеристика АІБС «Українського фондового дому» («УФД/Бібліотека»).
27. Характеристика АІБС «UniLIB».
28. Впровадження АІБС в російських бібліотеках.
29. Характеристика АІБС «Руслан».
30. Характеристика АІБС «Нева».
31. Впровадження АІБС у зарубіжних бібліотеках.
32. Характеристика АІБС «LIBER».
33. Характеристика АІБС «MARC».
34. Характеристика АІБС «ALEPH».
35. Історія створення АІБС з відкритими кодами.
36. АІБС «Кона» – інтегрована система з відкритим кодом для управління функціонально-технологічними процесами бібліотек, медіатек та центрів інформації.

VIII. ТЕМАТИКА НАУКОВИХ, ДИПЛОМНИХ І НАУКОВИХ РОБІТ

1. Бібліотека як об'єкт автоматизації в системі соціальних комунікацій.
2. Історія і сучасний стан автоматизації бібліотек.
3. потреби бібліотеки в автоматизації.
4. Автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності у напрямі задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотеки.
5. Класифікація технічних засобів автоматизації в бібліотеці.
6. Сучасний стан автоматизації бібліотек України.
7. Життєвий цикл АІБС, як інформаційного продукту.
8. Функціональна структура та підструктури АІБС.
9. Автоматизована бібліотека як інтегральна документно-інформаційна система.
10. Форманте представлення даних в АІБС.

11. Система програмного забезпечення АІБС.
12. Система інформаційного забезпечення АІБС.
13. Система технічного забезпечення АІБС.
14. Система ергономічного забезпечення АІБС.
15. Пошуковий образ документу в системі лінгвістичного забезпечення АІБС.
16. Класифікатори інформаційно-пошукових мов лінгвістичного забезпечення АІБС.
17. Створення та призначення рубрикаторів, тезаурусів, словників, авторитетних баз даних в АІБС.
18. Розробка та впровадження в бібліотеках зарубіжних АІБС.
19. Впровадження АІБС «ALEPH» в бібліотеках.
20. АІБС «Absoltheque» – інтегрована система для управління бібліотеками, медіатеками та центрами документації.
21. Корпоративні АІБС.
22. Розробка та впровадження АІБС в Україні.
23. Впровадження АІБС «УФД/Бібліотека» у бібліотеках України.
24. Впровадження АІБС «UNILIB» в бібліотеках України.
25. Впровадження АІБС з відкритими кодами в практику бібліотек.

ІХ. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Розділ 1. Автоматизація бібліотеки в сучасних умовах

1. Автоматизація бібліотеки – це:

а) комплекс програмних, технічних, інформаційних, лінгвістичних, організаційно-технологічних засобів та персоналу, призначених для збирання, обробки, зберігання, пошуку та надання даних у автоматизованому режимі для задоволення різноманітних інформаційних потреб користувачів бібліотеки.

б) комплекс заходів із впровадження в її роботу інтегрованої АІБС визначеного масштабу та призначення, який обрала сама бібліотека або корпоративне об'єднання до якого вона входить;

в) впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів. У технічному розумінні включно й система керування БД.

2. Електронний каталог – це:

а) каталог на електронному носії, який подає переважно зміст паперового каталогу та містить інформацію про продукти й послуги для клієнтів або ділових партнерів.

б) сукупність процесів забезпечення інформаційних потреб споживачів інформації, яка складається з підготовки інформації та її доведення до споживачів.

в) пошук інформації, яка відповідає інформаційному запиту.

3. Електронний ресурс – це:

а) спосіб розміщення та представлення даних на носієві
 б) електронні дані (інформація у вигляді чисел, літер, символів або їх комбінація), електронні програми (набори операторів або підпрограм), що забезпечують виконання визначених задач, враховуючи обробку даних.

в) форма запису бібліографічних відомостей при введенні даних у комп'ютер.

4. Сучасна АІБС має бути:

- а) автономною;
- б) інтегрованою;
- в) локалізованою.

5. Принцип побудови АІБС:

- а) функціональний;
- б) циклічний;
- в) професійний.

6. Автоматизовані інформаційно-бібліотечні системи – це:

а) впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів. У технічному розумінні включно й система керування БД;

б) каталог на електронному носії, який подає переважно зміст паперового каталогу та містить інформацію про продукти й послуги для клієнтів або ділових партнерів;

в) комплекс програмних, технічних, інформаційних, лінгвістичних, організаційно-технологічних засобів та персоналу, призначених для збирання, обробки, зберігання, пошуку та надання даних у автоматизованому режимі для задоволення різноманітних інформаційних потреб користувачів бібліотеки.

7. Інформаційне обслуговування це:

а) галузь професійної інформаційної діяльності комунікаційних посередників, спрямована на задоволення інформаційних потреб споживачів інформації.

б) сукупність процесів забезпечення інформаційних потреб споживачів інформації, яка складається з підготовки інформації та її доведення до споживачів.

в) завдання для інформаційного пошуку, яке може містити слова, фрази чи речення або їх комбінацію, що виражають деяку інформаційну потребу.

8. Життєвий цикл АІБС – це:

а) впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно, та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів. У технічному розумінні включно й система керування БД;

б) безперервний процес, який починається з моменту прийняття рішення про необхідність створення ПЗ і закінчується в момент його повного вилучення з експлуатації;

в) сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію пристроїв обчислювальної системи та (або) програм; сукупність описів і узгоджень про процедуру передачі управління в підпрограму та повернення в вихідну програму.

9. Визначити типологію АІБС.

10. Проаналізувати загальні принципи побудови АІБС.

11. Охарактеризувати значення принципу інтегральності для створення ефективної АІБС.

12. Окреслити функціональні структури та підструктури АІБС.

13. Бази даних – це:

а) це комплекс програмних, технічних, інформаційних, лінгвістичних, організаційно-технологічних засобів та персоналу, призначених для збирання, обробки, зберігання, пошуку та надання даних у автоматизованому режимі для задоволення різноманітних інформаційних потреб користувачів бібліотеки;

б) впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів;

в) комплекс заходів із впровадження в її роботу інтегрованої АІБС визначеного масштабу та призначення, який обрала сама бібліотека або корпоративне об'єднання до якого вона входить.

14. Системи управління базами даних – це:

а) комп'ютерна програма чи комплекс програм, що забезпечує користувачам можливість створення, збереження, оновлення;

б) пошук інформації та контролю доступу до баз даних; сукупність програм системи обробки інформації і програмних документів, необхідних для експлуатації цих програм;

в) процес, пов'язаний з накопиченням, організацією, запам'ятовуванням, оновленням, зберіганням даних і пошуком інформації.

15. Формат даних АІБС:

а) Ірнбіс;

б) МАРС;

в) АLEPF.

Розділ 2. ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АІБС

1. Програмне забезпечення – це:

а) безперервний процес, який починається з моменту прийняття рішення про необхідність створення програмного забезпечення і закінчується в момент його повного вилучення з експлуатації;

б) сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію пристроїв обчислювальної системи та (або) програм; сукупність описів і узгоджень про процедуру передачі управління в підпрограму та повернення в вихідну програму;

в) сукупність програм системи обробки інформації і програмних документів, необхідних для експлуатації цих програм.

2. Авторитетний запис – це:

а) галузь професійної інформаційної діяльності комунікаційних посередників, спрямована на задоволення інформаційних потреб споживачів інформації.

б) запис, для якого першим елементом є уніфікований заголовок особистих імен, назв установ та організацій, уніфікованих назв, предметних рубрик.

в) штучна мова, призначена для вираження семантичних аспектів інформаційних джерел (частіше всього, документів) і запитів у формі, придатній для здійснення пошуку інформації.

3. Індексуння – це:

а) завдання для інформаційного пошуку, яке може містити слова, фрази чи речення або їх комбінацію, що виражають деяку інформаційну потребу.

б) присвоєння документу набору ключових слів або кодів, які слугують вказівником змісту документа і використовуються для його пошуку.

в) галузь професійної інформаційної діяльності комунікаційних посередників, спрямована на задоволення інформаційних потреб споживачів інформації.

4. Дескриптор – це:

а) об'єднана сукупність мовних засобів для формалізації природної мови, побудови і поєднання інформаційних одиниць у процесі спілкування персоналу АСУ із засобами обчислювальної техніки;

б) комп'ютерна програма чи комплекс програм, що забезпечує користувачам можливість створення, збереження, оновлення, пошук інформації та контролю доступу до баз даних.

в) лексична одиниця (слово, словосполучення) інформаційно-пошукової мови, яка служить для опису основного смислового змісту документів.

5. Лінгвістичне забезпечення – це:

а) об'єднана сукупність мовних засобів для формалізації природної мови, побудови і поєднання інформаційних одиниць у процесі спілкування персоналу АСУ із засобами обчислювальної техніки;

б) комп'ютерна програма чи комплекс програм, що забезпечує користувачам можливість створення, збереження, оновлення, пошук інформації та контролю доступу до баз даних.

в) процес, пов'язаний з накопиченням, організацією, запам'ятовуванням, оновленням, зберіганням даних і пошуком інформації.

6. Інформаційно-пошукова мова – це:

а) здійснення у визначеній законом формі інформаційної діяльності, спрямованої на доведення інформаційної продукції до споживачів з метою задоволення їх інформаційних потреб.

б) штучна мова, призначена для вираження семантичних аспектів інформаційних джерел (частіше всього, документів) і запитів у формі, придатній для здійснення пошуку інформації.

в) потреба людини (групи людей) в інформації; необхідність отримання інформації, що відповідає характеру дії чи роботи, що виконується користувачем інформації.

7. Інформаційний пошук – це:

а) пошук інформації, яка відповідає інформаційному запиту. Інформаційний автоматизований пошук – інформаційний пошук, який здійснюється ЕОМ за спеціальною програмою, без безпосередньої участі людини.

б) сукупність програм системи обробки інформації і програмних документів, необхідних для експлуатації цих програм.

в) форма запису бібліографічних відомостей при введенні даних у комп'ютер.

8. Визначити мову запитів.

9. Інтерфейс – це:

а) сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію пристроїв обчислювальної системи та (або) програм; сукупність описів і узгоджень про процедуру передачі управління в підпрограму та повернення в вихідну програму.

б) сукупність програм системи обробки інформації і програмних документів, необхідних для експлуатації цих програм.

в) штучна мова, призначена для вираження семантичних аспектів інформаційних джерел (частіше всього, документів) і запитів у формі, придатній для здійснення пошуку інформації.

10. Документальний пошук – це:

а) завдання для інформаційного пошуку, яке може містити слова, фрази чи речення або їх комбінацію, що виражають деяку інформаційну потребу.

б) пошук документа, що відповідає інформаційному запиту (має ознаки, що задаються).

в) присвоєння документу набору ключових слів або кодів, які слугують вказівником змісту документа і використовуються для його пошуку.

11. Інформаційно-пошуковий тезаурус – це:

а) каталог на електронному носії, який подає переважно зміст паперового каталогу та містить інформацію про продукти й послуги для клієнтів або ділових партнерів;

б) спеціально складений нормативний словник лексичних одиниць інформаційно-пошукової та природної мови, призначений для пошуку слів за їх значенням. Тезаурус вміщує список ключових слів, якими може бути охарактеризовано зміст документів, з виокремленням слів, рекомендованих для індексування (дескрипторів);

в) сукупність засобів і правил, що забезпечують взаємодію пристроїв обчислювальної системи та (або) програм; сукупність описів і узгоджень про

процедуру передачі управління в підпрограму та повернення в вихідну програму.

12. Комуникативний формат – це:

а) формат, призначений для запису та обміну даними в інформаційно-пошукових системах, реалізованих на базі електронно-обчислювальної техніки.

б) штучна мова, призначена для вираження семантичних аспектів інформаційних джерел (частіше всього, документів) і запитів у формі, придатній для здійснення пошуку інформації.

в) галузь професійної інформаційної діяльності комунікаційних посередників, спрямована на задоволення інформаційних потреб споживачів інформації.

13. Комуникативний формат бібліографічного запису – це:

а) присвоєння документу набору ключових слів або кодів, які слугують вказівником змісту документа і використовуються для його пошуку.

б) форма запису бібліографічних відомостей при введенні даних у комп'ютер.

в) це формат, що здійснює операції обробки даних та інформаційного обслуговування в межах однієї автоматизованої інформаційної системи. Він уніфікує записи всіх БД, прискорює пошук.

14. Внутрішньосистемний формат – це:

а) впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів. У технічному розумінні включно й система керування БД.

б) лексична одиниця (слово, словосполучення) інформаційно-пошукової мови, яка служить для опису основного смислового змісту документів. Дескриптори служать також для формулювання інформаційних запитів при пошуку документів у інформаційно-пошуковій системі.

в) формат, що здійснює операції обробки даних та інформаційного обслуговування в межах однієї автоматизованої інформаційної системи. Він уніфікує записи всіх БД, прискорює пошук.

15. Пошукові терміни – це:

а) сукупність інформаційно-пошукового масиву, інформаційно-пошукової мови, правил її використання, критерії видачі та технічних засобів, які призначені для інформаційного пошуку. Інформаційно-пошуковий масив – упорядкована сукупність документів, фактів або відомостей про них, яка призначена для інформаційного пошуку.

б) процес, пов'язаний з накопиченням, організацією, запам'ятовуванням, оновленням, зберіганням даних і пошуком інформації.

в) слова або словосполучення, які пошукова система розпізнає як одне ціле.

Розділ 3. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИХ АІБС

1. Дати загальну характеристику АІБС «Liber».
2. Назвати бібліотеки харківського регіону, де працюють з АІБС «Liber».
3. Дати загальну характеристику АІБС «Absotheque».
4. Назвати дату початку проекту впровадження АІБС «Absotheque» у Харкові.
5. Охарактеризувати значення корпоративного проекту публічних бібліотек м. Харкова по впровадженню АІБС «Absotheque».
6. Надати загальну характеристику АІБС «ALEPH».
7. Назвати бібліотеки України, де працюють з АІБС «ALEPH».
8. Надати загальну характеристику АІБС «Irbic».
9. Проаналізувати впровадження АІБС «Irbic» в Росії та Україні.
10. Назвати бібліотеки Харкова де працює АІБС «Irbic»
11. Надати загальну характеристику АІБС «Нева».
12. Надати загальну характеристику АІБС «Руслан».
13. Надати загальну характеристику АІБС «Бібліотека».
14. Надати загальну характеристику АІБС «MARK-SQL»
15. Надати загальну характеристику АІБС «ФОЛИАНТ».

Розділ 4. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АІБС

1. АІБС «УФД/Бібліотека» – програмне забезпечення
 - а) Харківського державноо університету внутрішніх справ.
 - б) Українського фондового дому (м. Київ).
 - в) програмне забезпечення для бібліотек фірми «EX Libris» (Ізраїль).
2. Визначити основні функції АІБС «УФД/Бібліотека».
3. Надати характеристику комплектування та облік бібліотечних фондів,
4. Окреслити правила ведення електронного каталогу,
5. Описати залежність пошуку документів від лінгвістичного забезпечення,
6. Назвати бібліотеки Харкова де впроваджено АІБС «УФД/Бібліотека»..
7. Охарактеризувати значення проекту АІБС «УФД/Бібліотека» в Україні.
8. Окреслити основні принципи роботи з АІБС «УФД/ Бібліотека».
9. АІБС «UNILIB» – програмне забезпечення :
 - а) Харківського державноо університету внутрішніх справ.
 - б) Українського фондового дому (м. Київ).
 - в) програмне забезпечення для бібліотек фірми «EX Libris» (Ізраїль).
10. Визначити загальні можливості та призначення. АІБС «UNILIB».
11. Окреслити функціональні можливості АІБС «UNILIB».
12. Розкрити призначення модуля книгозабезпеченість в АІБС «UNILIB».

13 Розкрити призначення модуля обробка літератури в АІБС «UNILIB».

14. Розкрити призначення модуля обслуговування читачів в АІБС «UNILIB».

15. Розкрити призначення модуля адміністрування системи в АІБС «UNILIB».

Розділ 5. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ АІБС ВІДКРИТИМИ КОДАМИ

1. Визначити загальні положення АІБС «CDS/ISIS»

2. Окреслити особливості АІБС «CDS/ISIS» та «MARC».

3. Поаналізувати використання та розповсюдження АІБС «CDS/ISIS» та «MARC».

4. Охарактеризувати підсистеми АІБС «CDS/ISIS» та «MARC».

5. Підсистеми каталогізації. Читацький інтерфейс. циркуляції та обслуговування. передплатних видань. адміністративного управління.

6. АІБС «KoHa» – інтегрована система з відкритим кодом для управління функціонально-технологічними процесами бібліотек, медіатек та центрів інформації.

7. Модуль каталогізації в АІБС «KoHa».

8. Створення інтерактивного електронного каталогу нового в АІБС «KoHa»

9. Обмін записами на основі MARC-запису і підтримки протоколу Z39.50 та за допомогою імпорту колекції записів у форматі ISO 2709 в АІБС «KoHa».

10. Модуль нових надходжень (комплектування) в АІБС «KoHa».

11. Модуль серіальних та періодичних видань в АІБС «KoHa».

12. Модуль відвідувачів в АІБС «KoHa».

13. Модуль оборту (книговидача) в АІБС «KoHa».

14. Модуль звітів (статистика) в АІБС «KoHa».

15. Модуль авторитетні джерела (лінгвістичне забезпечення) в АІБС «KoHa».

Навчальне видання

АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНІ СИСТЕМИ
програма та навчально-методичні матеріали до курсу

для студентів спеціальності 029

«Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Жукова Валерія Павлівна,
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
Друкується в авторській редакції
Комп'ютерний набір Жукова В. П.
Комп'ютерна верстка Жукова В. П.

План 2018

Підписано до друку.2018 р.

Формат 60x84/16 Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 2,56. Обл.-вид. арк. 2,64. Тираж 100.

ХДАК, 61057, Харків – 57, Бурсацький узвіз, 4 Надруковано в лаб.
множ. техніки ХДАК